

2008:15

ANTIKVARISK KONTROLLRAPPORT

Järnstaket runt Björklinge kyrkogård

RENOVERING AV JÄRNSTAKET RUNT BJÖRKLINGE KYRKOÅRD,
BJÖRKLINGE SOCKEN, UPPSALA KOMMUN

UPPLANDSMUSEET

Per Lundgren 2008

Omslagsfotografi: Järnstaketet efter restaurering och markarbeten
Foto: Per Lundgren, Upplandsmuseet 2008

Upplandsmuseets rapporter 2008:15

ISSN 1654-8280

© Upplandsmuseet 2008

UPPLANDSMUSEET

INNEHÅLL

Sammanfattning av utförda arbeten	5
Administrativa uppgifter	5
Byggnadshistorik	5
Utförda åtgärder	5
Avvikelser från länsstyrelsens beslut	8
Kulturhistorisk bedömning av utförda arbeten	8
Iakttagelser under arbetena	8
Övriga handlingar med relevans för ärendet	8

Sammanfattning av utförda arbeten

Marken vid staketet mot kyrkogårdens östra sida har åtgärdats och staketet har riktats, blästrats, lagats och målats.

Administrativa uppgifter

Objekt	Staket till östra sidan av Björklinge kyrkogård
Fastighet	Björklinge
Socken	Björklinge
Kommun	Uppsala
Byggherre	Björklinge, Skuttunge, Viksta samfällighet
Byggleddare	A5 Arkitekter och Ingenjörer genom Stina Blomqvist
Entreprenör	BMM AB, Tierp
Antikvarisk kontrollant	Upplandsmuseet genom Per Lundgren
Byggnadstid	mars – maj 2008
Antikvarisk slutbesiktning	2008-05-20
Diarienummer	Km 1207/05
Länstyrelsens diarienummer	433-12451-05

Byggnadshistorik

Staketet, som är av gjutjärn på en gråstenssockel, sattes upp 1875. Mot den gamla europavägen har marknivån därefter höjts så mycket att sockeln och delar av staketet innan renoveringen stod under jord.

Utförda åtgärder

Marken, som delvis låg över staketets nedre del, har grävts ur så att staketet och dess sockel går fri och så att en bra lutning erhållits. Staketet har varsamt riktats. Staketet har svepblästrats till fast underlag.

De nedre fästena har där så behövts kompletterats med vinkeljärn, som skruvats fast i staketet respektive stenen. Vinkeljärnen har placerats på stakets insida och gjorts så smala att de inte syns från utsidan. Insidans stag har kompletterats där så behövts genom påsvetsning.

Intrrotekniks målningssystem med Isotrol grund och Isoguard Pansar har använts vid målningen. Isotrol grund är en linolje- och alkydbaserad, opigmenterad grundfärg. Isoguard Pansar är en alkydbaserad rostskyddsfärg som innehåller järnglimmer. Isotrol grund har strukits en gång och Isoguard Pansar två gånger.

Trappan till grinden har justerats och fått en ny handledare av svartmålat smide.

Efter arbetena har en ny gräsmatta lagts ut mellan landsvägen och staketet.

Staketet innan restaurering, med omfattande rostgenomslag och färgflagning

Staketet efter blästring men innan målning.

Staketet efter blästring och målning

Lagning med vinkeljärn som skruvats i stensockel respektive staketet.

Staketet efter avtorvning, bortschaktning av jord och grus och riktning.

Staketets insida efter restaurering.

Staketets utsida efter restaurering.

Avvikelser från länsstyrelsens beslut

Introtekniks målningssystem Isotrol grund och Isoguard Pansar har använts vid målningen av staketet. Isoguard Pansar är inte en linoljefärg. Svepblästring till fast underlag utfördes, och inte till järnrent.

Kulturhistorisk bedömning av utförda arbeten

Arbetena har skett med god omsorg om staketets kulturhistoriska värde. Avvikelser har skett efter godkännande av länsstyrelsen och antikvarisk kontrollant. Det vackra staketet och dess sockel kommer efter åtgärderna åter till sin rätt.

Iakttagelser under arbetena

Under markarbetena återfanns ett dräneringsrör.

Övriga handlingar med relevans för ärendet

- 2005-11-25 Björklinge Skuttunge Viksta kyrkliga samfällighet: tillståndsansökan
- 2005-12-07 Länsstyrelsen: tillståndsbeslut (dnr 433-12451-05)
- 2008-03-10 A5: Protokoll byggmöte 1
- 2008-03-18 A5: Syneprotokoll
- 2008-04-10 A5: Protokoll byggmöte 2
- 2008-06-26 A5: Slutbesiktningsprotokoll